

Sygn. akt VII U 3236/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2014 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Lucyna Łaciak

Protokolant: protokolant sądowy Grzegorz Gut

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2014 r. w Warszawie

sprawy J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

o emeryturę

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 3 października 2013 r. znak: ENN/10/(...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 3236/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. K. w dniu 7 listopada 2013 r. za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddziału w W., odwołała się do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie od decyzji w/w organu z dnia 3 października 2013 r., znak: ENN/10/(...) dotyczącej odmowy przyznania prawa do emerytury.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, że ZUS nie uwzględnił wszystkich dokumentów świadczących o jej ubezpieczeniu. Nadto podniosła, że nie uwzględniono jej lat nauki w pomaturalnej szkole - Państwowej Szkole Medycznej Techników (...), która trwała 1 rok, 9 miesięcy i 18 dni oraz nauki na studiach inżynierskich zootechnicznych w Szkole Głównej Gospodarstwa (...), które trwały 4 lata, 11 miesięcy i 17 dni. Jednocześnie odwołująca wywiodła, że organ rentowy nie wliczył jej do stażu pracy okresu urlopu bezpłatnego w wymiarze 3 lat, 9 miesięcy i 30 dni oraz przebywania na zwolnieniu lekarskim w wymiarze 9 miesięcy i 7 dni (odwołanie od decyzji ZUS, k.2-4a.s.)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie złożonej w dniu 27 listopada 2014 r. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi, organ rentowy podniósł, że odmówił odwołującej prawa do emerytury z uwagi na nieudokumentowanie okresu składkowego i nieskładkowego, wynoszącego co najmniej 15 lat. Nadto ZUS wskazał, iż przy ustalaniu ogólnego stażu pracy uwzględnił wszystkie okresy, które ubezpieczona wymieniła w odwołaniu, poza okresem nauki w Medycznej Szkole Policealnej od 1 września 1967 r. do 18 czerwca 1969 r., z uwagi na

to, że zgodnie z art. 7 pkt. 9 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych może zostać jedynie uwzględniony okres nauki w szkole wyższej (policealnej). Zaś w myśl art. 5 ust. 2 w/w ustawy przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz obliczaniu ich wysokości okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym 1/3 udowodnionych okresów składkowych. A odwołująca udowodniła okresy nieskładkowe wynoszące 7 lat, 7 miesięcy i 14 dni, które po ograniczeniu do 1/3 udowodnionych okresów składkowych wynoszą 3 lata, 8 miesięcy i 7 dni. Łącznie udowodnione okresy składkowe i nieskładkowe wynoszą 14 lat, 8 miesięcy i 7 dni (odpowiedź na odwołanie k.5-5v a.s.).

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 września 2013 r. J. K. złożyła do ZUS- u wnioski o emeryturę. Wraz z wnioskiem złożyła kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych, zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu oraz świadectwa pracy (k.1-77 a.r.).

W dniu 3 października 2013 r. ZUS (...) Oddział w W. wydał decyzję, znak: ENN/10/(...), w której to odmówił jej prawa do emerytury z uwagi na brak wymaganego co najmniej 15 letniego okresu zatrudnienia. ZUS za udowodnione okresy składkowe i nieskładkowe uznał 14 lat, 8 miesięcy i 7 dni. Do okresów nieskładkowych wliczył m.in. okres od 1 października 1975 r. do 30 września 1978 r., od 27 grudnia 1978 r. do 26 października 1979 r., od 19 grudnia 1991 r. do 24 grudnia 1991 r., od 2 stycznia 1992 r. do 10 stycznia 1992 r., od 3 lutego 1992 r. do 1 listopada 1992 r. (k.85 a.r.).

J. K. odwołała się od wymienionej decyzji organu rentowego do Sądu i tym samym zainicjowała niniejsze postępowanie odwoławcze (k. 2 -4 a.s.).

Zarządzeniem z dnia 10 grudnia 2013 r. odwołująca została wezwana na termin rozprawy wyznaczony na dzień 13 czerwca 2014 r. (k.8 a.s.).

Na rozprawie w dniu 13 czerwca nikt się nie stawił. Sąd rozpoznanie sprawy odroczył do dnia 7 października 2014 r. (k.21 a.s.).

Odwołująca wezwanie na termin rozprawy wyznaczony na dzień 7 października 2014 r. odebrała w dniu 27 czerwca 2014 r. (k.25 a.s.).

Na rozprawie w dniu 7 października 2014 r. odwołująca się nie stawiła (k.30 a.s.).

Odwołująca w toku postępowania nie składała żadnych wniosków dowodowych.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy oraz na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych ubezpieczonej. Autentyczność zgromadzonych dokumentów, przywołanych powyżej, ich zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy nie była kwestionowana przez żadną ze stron, dlatego Sąd Okręgowy uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy.

W tym stanie rzeczy w ocenie Sądu Okręgowego zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowi wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie zważył, co następuje:

Odwołanie J. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. organu z dnia 3 października 2013 r., znak: ENN/10/(...) należało oddalić z uwagi na fakt, że odwołująca w toku postępowania nie złożyła żadnych wniosków dowodowych, nie wskazała spornych okoliczności natomiast zgromadzony materiał dowodowy nie daje podstaw do uwzględnienia odwołania. Nadto, ubezpieczona nie stawiła się na wyznaczone terminy rozprawy.

Wskazać należy, iż podstawową zasadą, obowiązującą w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, jest obowiązek stron dawania wyjaśnień, co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 3 i 232 k.p.c.).

Warto podkreślić, iż w prawdzie sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę, ale nie zwalnia to stron od konieczności wykazywania inicjatywy, przedstawiania twierdzeń faktycznych i składania wniosków dowodowych na ich poparcie. Możliwość działania sądu z urzędu nie zmienia także rozkładu ciężaru dowodów, z którego wynika, że strona wywodząca z określonych faktów skutki prawne powinna je wykazać (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 8 maja 2014 r. III AUa 874/13).

Co więcej, przedstawienie przez stronę dowodu w celu wykazania określonych twierdzeń o faktach, z których wywodzi dla siebie korzystne skutki, jest nie tyle jej prawem czy obowiązkiem procesowym, co ciężarem procesowym, wynikającym i zagwarantowanym przepisami prawa, przede wszystkim w jej własnym interesie. To interes strony nakazuje jej podjąć wszelkie czynności procesowe w celu udowodnienia faktów, z których wywodzi korzystne skutki prawne. Należy przy tym pamiętać, że sąd rozstrzyga sprawę według właściwego prawa materialnego na podstawie koniecznych ustaleń faktycznych uzyskanych dzięki zebranych środkom dowodowym. Na te właśnie ustalenia składają się dowody, które przedstawiają w pierwszej kolejności same strony, zgodnie z brzmieniem art. 232 k.p.c..

Natomiast J. K. w odwołaniu od decyzji z ZUS z dnia 3 października 2013 r., znak: ENN/10/(...), podniosła iż nie zgadza się z powyższą decyzją. Co prawda odwołująca wskazała, iż nie został jej wliczony do okresu składkowego czas nauki w Medycznej Szkole Policealnej w latach 1967 – 1968 oraz studia wyższe inżynierskie, jednakże nie przedstawiła żadnych dowodów, iż w spornych okresach były odprowadzane do ZUS- u składki. Dodatkowo Sąd Okręgowy podkreśla, iż okres urlopu bezpłatnego, o którego zaliczenie jako okresu składkowego wnioskowała odwołująca, nie wlicza się do stażu pracy. Albowiem, w trakcie urlopu bezpłatnego na pracodawcy nie ciąży obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. Przebywanie na urlopie bezpłatnym nie jest okresem ubezpieczeniowym. Urlop bezpłatny jest przerwą w świadczeniu przez pracownika pracy na rzecz pracodawcy bez prawa do wynagrodzenia.

W czasie urlopu bezpłatnego stosunek pracy nie ustaje, lecz ulega zawieszeniu, co oznacza, że zawieszeniu ulegają też wynikające stąd prawa i obowiązki stron. Nadto, Sąd Okręgowy wskazuje, że Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 marca 2009 r. w sprawie I UK 296/08 zajął stanowisko, iż okres urlopu wychowawczego, wykorzystanego przed dniem 1 stycznia 1999 r. przez osobę będącą pracownikiem, nie jest okresem podlegania ubezpieczeniu społecznemu z tytułu pozostawania w stosunku pracy w rozumieniu art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (opublikowany: OSNP 2010/19-20/244). Zgodnie bowiem z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. nr 40, poz. 267 ze zm.) okresami zatrudnienia, wymaganymi do uzyskania świadczeń określonych w ustawie, były wyłącznie okresy pozostawania w stosunku pracy, w czasie których pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego: chorobowy, macierzyński albo opiekuńczy, natomiast w myśl art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. nr 104, poz. 450 ze zm.), okresy urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących, opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz okresy niewykonywania pracy -spowodowanych opieką nad dzieckiem były okresami nieskładkowymi. W okresie korzystania z urlopów wychowawczych kobiety nie były zatem objęte ubezpieczeniem społecznym i nie odprowadzały składek do funduszu ubezpieczeń, a tym samym brak jest możliwości uznania tych okresów za okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu w myśl art. 29 ust. 3 ustawy emerytalnej.

Ponadto Sąd Okręgowy odnosząc się do kolejnego wniosku odwołującej, tj. zaliczenia do okresów składkowego nauki w Medycznej Szkole Policealnej w latach 1967-1968 zważył, iż okres nauki w szkole wyższej na jednym kierunku, pod warunkiem ukończenia tej nauki, w wymiarze określonym w programie studiów, uwzględnia się przy ustalaniu prawa do emerytury lub renty jako okres nie składkowy. Taka reguła prawna wynika z art. 7 pkt 9 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. nr 39, póź. 353 z

póz. zm.) ustawy emerytalnej. Przy czym okresy nie składkowe uwzględnia się w wymiarze nie przekraczającym 1/3 udowodnionych okresów składkowych. Dlatego może się zdarzyć, że tylko część okresów nie składkowych zostanie uwzględniona przy ustalaniu prawa do emerytury lub renty.

Kontynuując rozważania Sąd Okręgowy podniósł, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje rzeczowych podstaw do ustalenia, iż składki na ubezpieczenie były odprowadzane w spornych okresach. Ubezpieczona nie przedstawiła żadnych dowodów. Bierność strony odwołującej się w tym zakresie nie zobowiązuje sądów do poszukiwania dowodów z urzędu, gdyż w myśl zasady kontrydiktoryjności ciężar dowodu spoczywa na stronach. To strony są dysponentem toczącego się postępowania dowodowego i to one ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Powyższe, o czym była już wyżej mowa, jasno wynika z art. 3 k.p.c., który wskazuje, że na stronach spoczywa obowiązek dawania wyjaśnień co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i przedstawiania dowodów na ich poparcie. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 czerwca 2009 r. w sprawie sygn. akt IV CSK 71/09 (LEX nr 737288) przedstawił pogłębione wywody w przedmiocie ciężaru dowodu, z którymi zgodzić się należy, wskazując, że kwestia ta może być rozpatrywana w aspekcie procesowym i materialnoprawnym. Aspekt procesowy (formalny) dotyczy obowiązków (powinności) stron procesu cywilnego w zakresie przedstawiania dowodów potrzebnych do rozstrzygnięcia sprawy. Wynika on z treści art. 3 k.p.c. oraz 232 k.p.c. Aspekt materialnoprawny dotyczy natomiast negatywnych skutków, jakie wiążą się z nieudowodnieniem przez stronę faktów, z których wywodzi ona skutki prawne (art. 6 k.c.). Przyjmuje się, że przedstawienie przez stronę dowodu w celu wykazania określonych twierdzeń o faktach, z których wywodzi dla siebie korzystne skutki, jest nie tyle jej prawem czy obowiązkiem procesowym, co ciężarem procesowym, wynikającym i zagwarantowanym przepisami prawa, przede wszystkim w jej własnym interesie. To interes strony nakazuje jej podjąć wszelkie czynności procesowe w celu udowodnienia faktów, z których wywodzi korzystne skutki prawne. Należy przy tym pamiętać, że sąd rozstrzyga sprawę według właściwego prawa materialnego na podstawie koniecznych ustaleń faktycznych uzyskanych dzięki zebranych środkom dowodowym. Na te właśnie ustalenia składają się dowody, które przedstawiają w pierwszej kolejności same strony, zgodnie z brzmieniem art. 232 k.p.c. W postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych kontroli podlega decyzja organu rentowego i ciężar dowodu będzie zależał od rodzaju decyzji. Jeżeli jest to decyzja, w której organ zmienia sytuację prawną ubezpieczonego, to powinien odwołujący wykazać uzasadniające ją przesłanki faktyczne.

Natomiast J. K. tego nieuczyniła.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie J. K. od decyzji ZUS z dnia 3 października 2013 r., znak: ENN/10/(...)

MW